

# TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

**TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:**  
 Yksi vuosikerta ..\$5.50 Kuusi kuukautta \$3.00  
 Kolme kuukautta..\$1.60 Yksi kuukausi ..\$.60

Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:  
 Yksi vuosikerta ..\$8.50 Kuusi kuukautta \$4.50

**SUBSCRIPTION RATES in the United States:**  
 One Year .....\$5.50 Six Months .....\$3.00  
 Three Months ..\$1.60 One Month .....\$.60

No. 144

MAANANTAINA, KESÄK. 21 P.—MONDAY, JUNE 21

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

## BOLSHEVIKIT OVAT OTTANEET 30,000 PUOLALAISTA VANGIKSI

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)  
**LONTOO, kesäk. 21 p.** — Äsken alottamansa uuden hyökkäyksen aikana Väinäjoen varrella bolshevikit ovat ottaneet 30,000 puolalaista vangiiksi, mikäli tänne Moskovasta tulleet tiedot kertovat.

**BERLIINI, kesäk. 20 p.** — Hälyttäviä tietoja tilanteesta Puolan rintamalla on saapunut "Tägliche

Rundschaule". Breslausta. Puolaisten kerrotaan kärsineen suuria tappioita ja joillakin osilla rintamaa suuret puolalaiset joukot ovat antautua bolshevikille.  
 Minskin otaksutaan piakkoin kulkuvan ja puolalaiset päätyvät yhtymättä Dynaburgin ja Podolskin välisellä rintamalla. Pidetään mahdollisena, että punaiset joukot valloittavat Varsovan. Tavaton kiihtyneisyys vallitsee kansan keskuudessa kautta Puolan.

## RAUTATIIET TUOTTAVAT TAPPIOTA

**Konventio päättyi myrskysien istunton. Gompersin höyryjä voitti**

**WASHINGTON, 21 p. kesäk.** — Valtioedustajien kauppakomissioni ilmoittaa maan rautateiden tuottaneen huhtikuulla \$15,000,000 tappiota. Rautatiet olivat silloin toista kuukautta yksityisten kontrollissa.

Sama komissioni ilmoittaa, että rautatiet edellisen vuoden huhtikuulla hallituksen kontrollissa tuottivat yli \$20,000,000 voittoa.

Esch-Cumminsin lain mukaan täytyy hallituksen korvata tappio ja maksaa korkea sijoituksista kuuden kuukauden aikana. Näin ollen täytyy veronmaksajien suorittaa yksityisille huhtikuulla kärsitty tappio sekä sijoitetun pääoman korko joko suoranaisesti tai korottamalla rahtihintoja.

**Baltimore ja Philadelphian rautateillä lakko.**

**WASHINGTON, 21 p. kesäk.** — Junamiesten Veljesliiton vara-esimies Doak ilmoittaa, että veljesliittoa virkailijain jättävää Wilsonille anomuksen, kehoittaa häntä joutua tällaisen palkkakomissionin päätöstä palkkakäytännössä.

## Työläisten lakimiehiä riistetty kansalaispaperit

**GARY, Ind., kesäk. 15 p.** — Liittolaisten tuomari Albert H. Andersonin kuuluisa injunktion antaja työväenjärjestöjä vastaan, äskettäin rankaisi erästä sosialistista lakimiestä teräslakkoilasta avustamisesta, rikittäällä häneltä kansalaisoikeudet.

Tämä lakimies on Paul Glaser. Hän on harjoittanut lakimiehen ammatin Garyssa kymmenen vuotta ja on hyvin tunnettu tämän kaupungin kaikissa piireissä. Muodollisena syytöksensä Glaseria vastaan oli hänen "oikeuden ylenkäytöstä" ja että ajoi liittolaisten piiritystä Frederick Van Nuys. Glaser vangittiin. Tuomari Anderson riisti häneltä kansalaisoikeudet sillä nimellä kansalaisoikeudet, että hän on sosialisti.

Glaser on juutalaissyntyinen. La- nimisemmattinsa ohella on hän myös toiminut presbyteriläisen kirkon pappina. Hän on jumalaluopin tohtori ja siviililain tohtori. — Raiv.

## King-kauntin non-partisanit ovat pitäneet kokouksen

**SEATTLE, Wash., 19 p. kesäk.** — Labor Temple-rakennuksessa per- jantaina pidetyssä Non-partisan Leaguen kauntikonventiossa pääasiallinen toimenpide oli komitean nimittäminen toimimaan yhdessä samanlaisen Triple Alliancen nimittämän ja 48-komitean King-kauntin haaraoston nimittämän komitean kanssa. Nämä komiteat tulevat yhdessä laatimaan suunnit- teluja vaalitaistelun kongressimies- vaaleissa.

Konventiosni hajaantui kokoukseen uudelleen heinäkuun 31 p:nä Triple Alliancen ja 48-komitean edustajien kanssa.

## A. F. L. LIITTO HYVÄKSYNYT KANSAINLIITON

**Baltimore ja Philadelphian rautatieläiset astuneet "luvattomasti" lakkoon**

**MONTREAL, Quebec, 19 p. kesäk.** — American Federation of Laborin 40:s vuosikonventio päättyi myöhään ilta-päivällä myrskyllään istun- non jälkeen ja melkein täydessä epä- järjestyksessä.

Vähän ennen päättäjäksiä tuotiin esille kansainliitto-kysymys, joka hyväksyttiin toimeenpanevan komitean höyryjärykelmällä.

Pitkin päivää oli edustajia pois- tunut kaupungista ja viime minuut- tien lähestyessä halusivat useimmat poistua, ennättääkseen junaan.

Kun ponsikomitean mietintö oli luettu, fousi ryhmä irlantilaisia edustajia heti jalkelle, vaatien puheenvuoroja. Puhuja puhujan jäl- keen tuomitsi Kansainliiton, ja kun Gompers näki, että mielipiteet kal- listuivat Kansainliittoa vastaan, ryhtyi hän itse sitä puolustamaan. Gompers puhui kymmenen minuut- tia, tulien puheenjohtajan toimesta keskeytetyksi, sillä puheenvuorot oli rajotettu kymmeneen minuuttiin. Kansainliitto sellaisena kuin se oli Versaillesssa suunniteltu, on hänen mielestään täydellisen yritys mihiin vieä ja ryhdytty kansainliiton to- teuttamiseksi, vaikka siinä onkin epäkohtia, ja sen vuoksi hän tahtoi sen hyväksymistä ilman ehtoja.

Puheen jälkeen nousi taas kymme- nittään edustajia yhtäaikaa ylös va- timaan puheenvuoroa, vastatakseen Gompersin persoonallisiin hyökkäyk- siin. Kansainliiton vastustajat olivat myrskyllä mielellä ja kesti useita minuutteja ennenkuin saatiin järjestys palautetuksi. Melua ritti kello puoli seitsemään, jolloin Gompers alisti kysymyksen huutoäänestyk- selle. Gompers julisti esityksen tulleen hyväksytyksi. Edustaja Wm. Clark, Toledosta, vaati nimen- huutoäänestystä. Mitä suurin seka- sorto vallitsi. Useimmat edustajat olivat poistuneet. Gompers alisti sitten äänestykselle kysymyksen, toimitetaanko äänestys nimien huo- dolla. Kakskymmentäkuusi kättä nousi ylös, joten estys hävisi, sillä nimihuutoäänestyksen hyväksymis- een tarvitaan vähintään 40 ääntä A. F. L:n kokouksissa. Suurimman sekasorron vallitessa, Gompers jul- listi kansainliitto-mietinnön tulleen hyväksytyksi.

Seuraava A. F. L:n vuosikon- ventiosni pidettiin Denverissä, Colo. A. F. of L:n vaatimukset.

Päätyneen konventiosniin hyväk- symisessä ponsissa esintyneet vaat- imukset ovat lyhykäisyydeensä se- raavat:

Teollista autokratiaa ei suvaita. Työnantajien täytyy luopua avo- menpajan ohjelmasta. Työnantajien täytyy "tunnustaa" lakkoutus-oikeus. Palkkoja on korotettava milloin se on tarpeellista, jotta voidaan ylläpitää "amerikalainen elintaso" työläisten keskuudessa. Työttömyyden rajoittamiseksi on aikaansaavata 6-tunnin työpäivä mis- sä se on tarpeellista. Työläisten täytyy olla osallisena määräämässä työsuhteista, palkasta ja työntunten pituudesta. Kaikista pakollisen työsuovittelun ajatuksista on työnantajien luovut- tava; sillä työväki ei koskaan ki- täydy vapaaehtoisista neuvotteluista. Työnantajien täytyy hyväksyä työläisten järjestämisen ja taipua kollektiivisesti neuvottelemaan työ- läisten valitsemien edustajien kans- sa.

**Politiittiset vaatimukset.**

A. F. of L:n vaatimukset poliiti- tisiltä puolelta ovat: Lupaus poistaa injunktion käyt- tö työriläisyyksissä. Rautatiet siirrettävä hallituksen omaisuudeksi. Esch-Cumminsin liikennelaki ku- mottava.

Kaikkia sellaisia lakeja vastustet- tava, jotka tähtävät lakkoutus- oikeuden kieltämiseen ja pakolliseen työsuovitteluun. Laadittava lapsityölaki, jota ei lain teknillisyyksillä voida kiertää. Voittolijain on teljettävä vankeu- teen.

Rauhansopimus hyväksyttävä työ- väkeä koskevine määräyksineen. Mexicoon nähden on noudatettava

## BELGIA SUOSII VEN. SAARRON POISTAMISTA

**Krassin neuvottelut ententen ylimmän neuvoston ko- mitaan kanssa**

(True translation filed with the Postmaster by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)  
**BRYSEL, kesäk. 20 p.** — Bel- gian ministeristö pitämässään ko- kouksessa yksimielisesti päätti suo- sittaa poistettavaksi Venäjän saar- ron ja ryhdyttäväksi kauppasuhteis- sin Venäjän kanssa, kuitenkin eh- dolla, jotka koskevat Belgian oike- uksien suojaamista Venäjällä. Mi- nisteristön kokouksessa johti pu- hetta kuningas Albert.

Tieto tästä ministeristön päätök- sestä sai täällä aikaan suurta häm- mästyneisyyttä, ulkoministeri Hy- mans kun muutama tuntia ennen oli virallisesti ilmoittanut, että Bel- gia ei tule ottamaan osaa Lontoos- sa Venäjän kauppaministerin Kras- sinin kanssa pidettäviin neuvotte- luihin.

**Krassin ja ententen komitea neuvottelee.**

**LONTOO, kesäk. 20 p.** — Venäjän kauppaministeri Krassin, joka on ollut Lontoossa kolme viikkoa, piti ensimmäisen kerran neuvottelua kor- keimman taloudellisen neuvoston valitsemän komitean kanssa toissa päi- vänä. Neuvottelujen johdosta julki- suuteen saatetussa tiedonannossa sanotaan niissä keskustellun alusta- vista kysymyksistä, koskien kauppasuhteiden avaamista Venäjän kans- sa. Mikäli tiedetään ei aikaa set- raavalle kokoukselle määrätty.

Persian ulkoministeri prinssi Fi- rouz Mirza oli neuvottelussa Kras- sinin kanssa toissa iltona kauan aikaa.

## Ententen korkein neuvosto koolla

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)  
 (Sähkösanomatieto)

**BOULOGNE, Ranska, kesäk. 21 p.** — Liittovaltain korkeimman neuvos- ton kokous muodollisesti avattiin täällä tänään. Kokouksessa otak- sutaan saatavan lopullisesti ratkais- tui kysymykset, jotka ovat olleet esteenä Euroopan palautumiselle ta- loudellisesti vakaisiin oloihin ja rauhan aikaansaamiselle maailmassa.

Konferenssissa ovat edustettuina Ranska, Englanti, Italia, Japani, Belgia ja Kreikka.

## "Ivestijan" painos ylitse 2,000,000

**MOSKOVA.** — Bolshevikien pää- äänenkannattajan "Ivestijan" nyky- nen painosmäärä on yli 2,000,000 kappaletta. "Pravdaa" painetaan 100,000. Pietarissa ilmestyyvä "Pravdaa" saman verran.

Suuresta paperipulasta huolimatta julaistaan suuri määrä poliittisia kirjasia ja sekä ulkomaista että kotimaista kaunokirjallisuutta. Max- im Gorkin johdolla toimitetaan "Mailman kirjallisuuden kirjasto" nimistä sarjakirjoita, johon liit- tään kaikkien tunnettujen kirjaili- joiden teoksia ja niitä myydään hal- valla.

## KARKOTUSRAIVO VALTAA ESPANJANKIN VIRKANYRKIT

**MADRID, kesäk. 20 p.** — Barcelo- nan siviilikuvernööri on määrän- nyt 31 ulkomaalaista karkotettaviksi sen johdosta, että he ovat olleet "osallisina äskeisten lakkolevotto- muuksien" toimeenpanossa. Lisää karkotuksia odotetaan.

Madridin ajurit ja kuljetustyöläi- set ovat lakkoutuneet. Kaupunki lakoo johdosta m.m. on ilman jää- tä. Vain muutamia rikkureita on kadulla näkynyt voimakkaisten lah- tarkaartiosastojen avustamana.

Työn rintaman viikkoa valmis- tellaan Moskovassa. Viikon hyväksi harjoitetaan laajaa agitatiosnia.

**PARIISI, kesäk.** — Tähän saapu- neet tiedot kertovat Venäjän neuvostohallituksen päättäneen lähettää Englantiin lähetystön tutkimaan köyhälistön asemaa Englannissa.

"kädet erillään" ohjelmaa, jotta Mexicoon kansa saa vapaasti kehit- tää itsehallintoaan.

## UNKARI ON JOUTUNUT KOKONAAN ERISTETYKSI MUUSTA MAILMASTA

**VIENI, kesäk. 21 p.** — Unkari on jorkeenkin kokonaan eristettyä muusta maailmasta, seurauksena kansainvälisestä järjestyneiden työläis- ten boikotista, joka on kohdistettu sitä vastaan. Enemmistö, posti, sähkölennätin, puhelin- ja rautatie- työläisistä sekä merimiehistä Itäval- lassa, Teekko-Slovakiasa, Puolassa ja Italiassa on yhtynyt boikottiin, joka kansainvälisen ammattijärjes- tön liiton toimesta on julistettu Unkaria vastaan.

Ehdot, joilla boikotti poistetaan, ovat Unkarin sosialistit esittäneet Unkarin hallitukselle ja niihin kuu- luu: puhe- ja kokoontumisvapauden myöntäminen, radikaaleja vastaan kohdistetun väkivalloituksen lopettaminen, val- lamiesoikeuden jälleen käyttäntöön ottaminen ja poliittisten vankien a- settaminen siviilivirkailijain valvon- nan alaisiksi.

**VIENI, kesäk. 18 p.** (Myöhästy- nyt.) — Täksi päiväksi on tänne kutsuttu koolle suuri kuletustyöläis- ten joukkokokous, jossa tullaan kes- tustelemaan ja päättämään boikotin julistamisesta Unkaria vastaan sen johdosta, kun siellä vainotaan työ-

läisiä. Voidakseen estää boikottin tähtävät suunnitelmat toteutumasta Unkarin hallitus on tulvittanut tälläkäläiset lehdet propagandakirjo- tuksilla, joissa sanotaan, että siitä tulisivat ensi sijassa kärsimään Un- karin työläiset, jos amerikalaisen jauhojen Unkarin tuonti estetään.

**BERLIN, kesäk. 19 p.** — Vorwärt- sissä on julaistu Saksan työväen- liiton antama manifesti Unkarin a- settamisesta yleisen boikotin alai- seksi. Boikotti astuu voimaan kesäk. 29 päivänä, jolloin kaikki elin- tarpeiden, hillen, raaka-aineiden, postin ja sähköosamien kuletus ja yleensä tavaraliikenne maitse ja vesitse Unkarin ja sieltä takasin, lakkautetaan.

Julistuksessa, joka on asianomais- ten työväenliiton virkailijain alle- kirjottama, tehdään seikkaperäisem- pää selvää amiraali Horthyn johta- man Unkarin valkoisen hallituksen harjoittamasta terroristista työläisiä kohtaan. Saksan ammattiliitot, ni- den mukana rautatietöyläisten, kule- tustyöläisten ja muiden tärkeiden alojen työläisten järjestöt, ovat il- mottaneet olevansa boikoteerauksen takana.

## Suomen valtio- rikosoikeudet vih- doinkin lakkautettu

Helsingistä tiedotetaan: "Eräiden valtiokorosten käsitte- mistä varten asetettujen tuomio- istuinten lakkauttamisesta huhtik. 2 päivänä 1919 annetun lain nojalla on valtioneuvosto hyväksynyt ja vahvistanut säännökset valtiokor- oskoikeuksien lakkauttamisesta. Sään- nöksin sisältyy m. m. seuraavat määräykset:

Eräiden valtiokorosten käsitte- mistä varten asetettavista tuomio- istuimista sekä oikeudenkäynnistä niissä toukok. 29 päivänä 1918 an- netun lain nojalla asetetut valtio- rikosoikeudet lakkautetaan kesäk. 1 päivästä 1920.

Sanotussa tuomioistuimissa vi- reillä olevat jutut ja asiat siirret- tään maimitua päivänä niihin tuo- mioistuimiin, joihin ne eräiden val- tiokorosten käsittelemistä varten a- sotettujen tuomioistuinten lakkau- tamisesta huhtikuun 2 p:nä 1919 an- netun lain mukaan kuuluvat."

Valtuis lakkauttaa nämä yleistä huomiota herättäneet erikoistuomio- istuimet, joiden oikeudenkäintelyä lievemmin voitaneen nimittää ilvei- lyksi, on hallituksen "käytettävänä" jo vuosikauden.

## Martensia ei ole kutsuttu pois

**NEW YORK, 19 p. kesäk.** — Neu- vosto-Venäjän edustaja Yhdysvallois- sa, Ludvig Martens, kieltää tänään julkasemassaan lausunnossa, että hän olisi kutsuttu pois toimestaan kotihallituksensa määräyksiä.

"Nämä huhut," sanoi Martens, "epäilemättä johtuvat liian pikai- sista olettamuksista niiden taholta, jotka pitävät toimeen lukea Venä- jän hallitukselle lähettämiäni ka- ppeisanomia."

**Martensin pidättämistä takauksella vaadittu.**

**WASHINGTON, 19 p. kesäk.** — Oikeusvirasto on kehoittanut työvä- ristöä asettamaan \$10,000 takauk- sen Ludvig Martensille, estääkseen tämän poistumista Yhdysvalloista ennenkuin hänen karkotusjuttuunsa on tehty päätös.

Oikeusdepartmentin sanotaan teh- neen pyynnön pelossa, että Martens "noudattaa sihteerinsä Santeri Nuortevan esimerkkiä, joka äsket- täin livahti ulkomaille."

Oikeusdepartmentista ilmoitettiin viime viikolla, että Martens olisi kutsuttu pois toimestaan kotihalli- tuksensa taholta. Martensin viit- tauksesta, että erällä taholla on tultu "liian pikaisesti olettamuksiin", voisi tulla siihen johtopäätöksen, että Martens on pyytänyt eroa toi- mestaan sähkösanomalla.

Työn rintaman viikkoa Balas- hovissa antoi mitä parhaimman tu- loksen. Korjattiin 22 laivaa ja lot- jia yhden miljoonan pudan kanta- vuudelta. Metallityöläiset ovat pik- tendineet työpäiväänsä 10-tuntiseksi.

## TURKKILAISET SURMANNEET KRISTITYITÄ

**Ja palttoneet pari kylää Vä- hässä-Aasiassa aivan äskettäin**

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)  
**KONSTANTINOPOLI, kesäk. 21 p.** — Turkin nationalitit ovat poltta- neet Dagheun ja Pashakeun kyl- lä ja surmanneet kaikki niiden kristityt asukkaat, mikäli täällä o- olevaan brittiläisten pääkortteerin tulleet tiedot kertovat. Kristittyjä, jotka asuvat Ismidin piirissä, mis- sä taistelu on ollut käynnissä Tur- kin nationalistien ja brittiläisten välillä, kuletaaan parhailaan siel- tä pois, lähettyville olevien britti- läisten sotalaivojen suojaamina. Is- mid on Marmorameren rannalla, lounaaseen Konstantinopolista.

## Kaksi rotumellak-kaa Chicagossa

**CHICAGO, 21 p. kesäk.** — Kaksi rotumellakkaa puhkesi täällä var- hain tänäaamuna. Noin 150 henkeä käsitävä lauma katujoukkoa teki hyökkäyksen kolmen neekeripapin kimppuun Westsiden asemalla. Poliisireservi pelasti neekerit. Nämä olivat kerinneet saamaan pahoja vammoja. Heidät vietiin sairaalaan.

Toinen katulauma hyökkäsi nee- kerit Herbert Mitchellin kimppuun erällä toisella asemalla. Hänkin vietiin sairaalan huonossa tilassa. Metelli aiheutuivat siitä että nee- kerien kulkueen jälkeen on, kaksi valkohoista murhattiin. Absessin- lainen Edward Redding on vangittu murhen yhteydessä.

## American Legion'in osasto joutuu maksamaan kommunisteille

**CINCINNATI, O., 18 p. kesäk.** — Ensimmäisen kerran Amerikan Kommunisti- puolueen historiassa annettiin oi- keuslaitoksessa tuomio seuran jäse- nen poolesta, kun American Legionin "Robert E. Bentley Post'n" 60 jäsenä tuomittiin maksamaan vahingonkorvausta Miss Lotta Bur- kelle.

Neiti Burke vaati Legionin jäse- niltä \$50,000 korvausta marraskuul- la toimitetusta laittomasta hyökkä- yksestä ja omaisuuden hävityksestä kommunistien päämajassa Cincinna- tissa. Legionin jäsenet anastivat puolueen kirjallisuutta, minkä siite polttivat kadulla.